

Ilmastokestävä Pohjois-Karjala 2030

POHJOIS-KARJALA
Maakuntaliitto

Euroopan unionin
osarahoittama

Ilmastokestävä Pohjois- Karjala 2030

- 1.1.2024-31.5.2026
- Budjetti: 550 161€, josta (JTF) tukiosuus 440 129 €.
- Projektipäällikkö Eetu Ahlberg sekä ilmastokoordinaattorit Heidi Tiainen ja Sanni Penttinen
- Osallistuvat kunnat: Tohmajärvi, Kontiolahti, Lieksa, Heinävesi, Kitee, Nurmes, Rääkkylä, Juuka.

***Hankkeen
toimenpiteet
ja niiden
toteuma***

Hankkeessa 4 toimenpidettä

Toimenpide 1: Ilmastotyön vakiinnuttaminen kunnissa

Toimenpide 2: Ilmastojohtaminen

Toimenpide 3: Kestävää kasvua kiertotaloudesta

Toimenpide 4: Vaikuttava ilmastoviestintä

1. Ilmastotyön vakiinnuttaminen kunnissa

- Hanke tukee Pohjois-Karjalan kuntia ilmastotyön vakiinnuttamisessa osaksi kuntien jokapäiväistä työtä vahvistaen niin kuntien osaamista kuin elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä.
- Kuntien ilmastosuunnitelmat keskiössä.
- Kuntia tuetaan aktiivisesti suunnittelu- ja osallistamisvaiheessa ja hanke on mukana koko prosessin ajan
- Ilmastokoordinaattorit auttavat kuntia ja kunnan toimijoita suunnittelemaan hankkeita ja hakemaan rahoitusta.
- Pohja pitkäjänteiselle ilmastotyölle.

Toteuma

Suunnitelmallisuus ja konkretia toteutuksen keskiössä.

Valmistuneet oppaat: opas kunnan ilmastotyöhön, opas kuntien ilmastoviestintään ja opas ilmastokestäviin hankintoihin

Järjestetyt kyselyt: kuntalais-, työntekijä-, johdon-, nuorisokyselyt (ote seuraavassa diassa)

Hanketta on esitelty kunnissa luottamushenkilöille ja kunnanjohdolle.

Hinku-kriteerien toteuttaminen kunnissa, kuten ilmastotyöryhmien perustaminen ja ilmastoasioiden huomioiminen päätöksenteossa, on ollut tärkeä osa hankkeen toimenpiteitä

Kuntien ilmastosuunnitelmista hyväksytty on 3/8 (Nurmes, Kontiolahti ja Heinävesi). Valmiit versiot: [Heinävesi](#) ja [Nurmes](#). Myös muut ovat valmiina odottamassa kunnan päätöksentekoa.

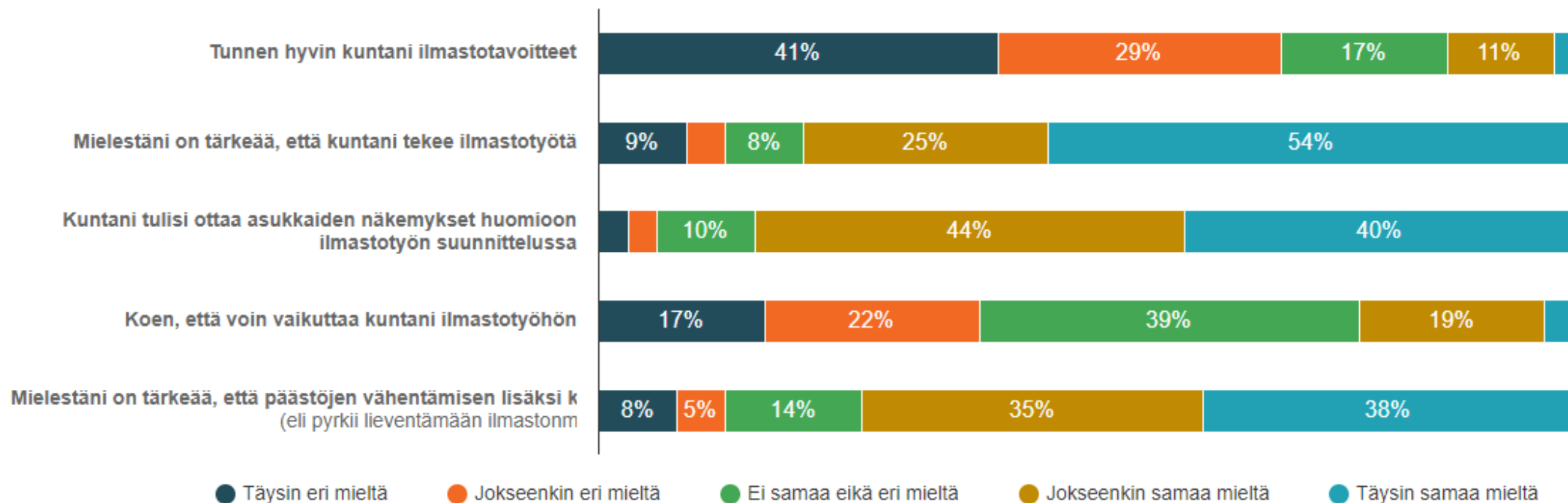

Asukaskysely

Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä:

Vastaajien määrä: 323

// Kaupunkiorganisaation pitää toimia edelläkävijänä ilmastotyössä ja-teoissa. Oma pesä kuntoon ensin!

2. Ilmastojohtaminen

- Toimenpiteessä kunnille järjestetään ilmastojohtamisen koulutuskokonaisuus, johon osallistuvat koulutuskokonaisuudesta riippuen kuntien virkamiesjohto, kunnan työntekijät ja kuntapäätäjät.
- Lisäksi verkostoitumista, vertaisoppimista ja kuntavierailuja
- Ilmasto- ja talousjohtamisen (REETTA) mallin koulutus
- Pyritään integroimaan ilmastotavoitteet osaksi kunnan talousjohtamista ja siten vahvistamaan ilmastotyön tuloksellisuutta ja kuntien elinvoimaisuutta pitkällä aikavälillä
- Ilmastobudjetointi on keskeinen työkalu, jolla jo olemassa oleva ilmastotyö tehdään näkyväksi kunnan päätöksenteon tueksi, kunnan työntekijöille ja kuntalaisille
- Osallistetaan nuoria kuntien ilmastotyöhön ja vahvistetaan nuorten osaamista

Toteuma

Koulutuskokonaisuus järjestetään 2025 ja on nyt kilpailutuksessa. Päätökset hankinnasta tehdään ennen joulua.

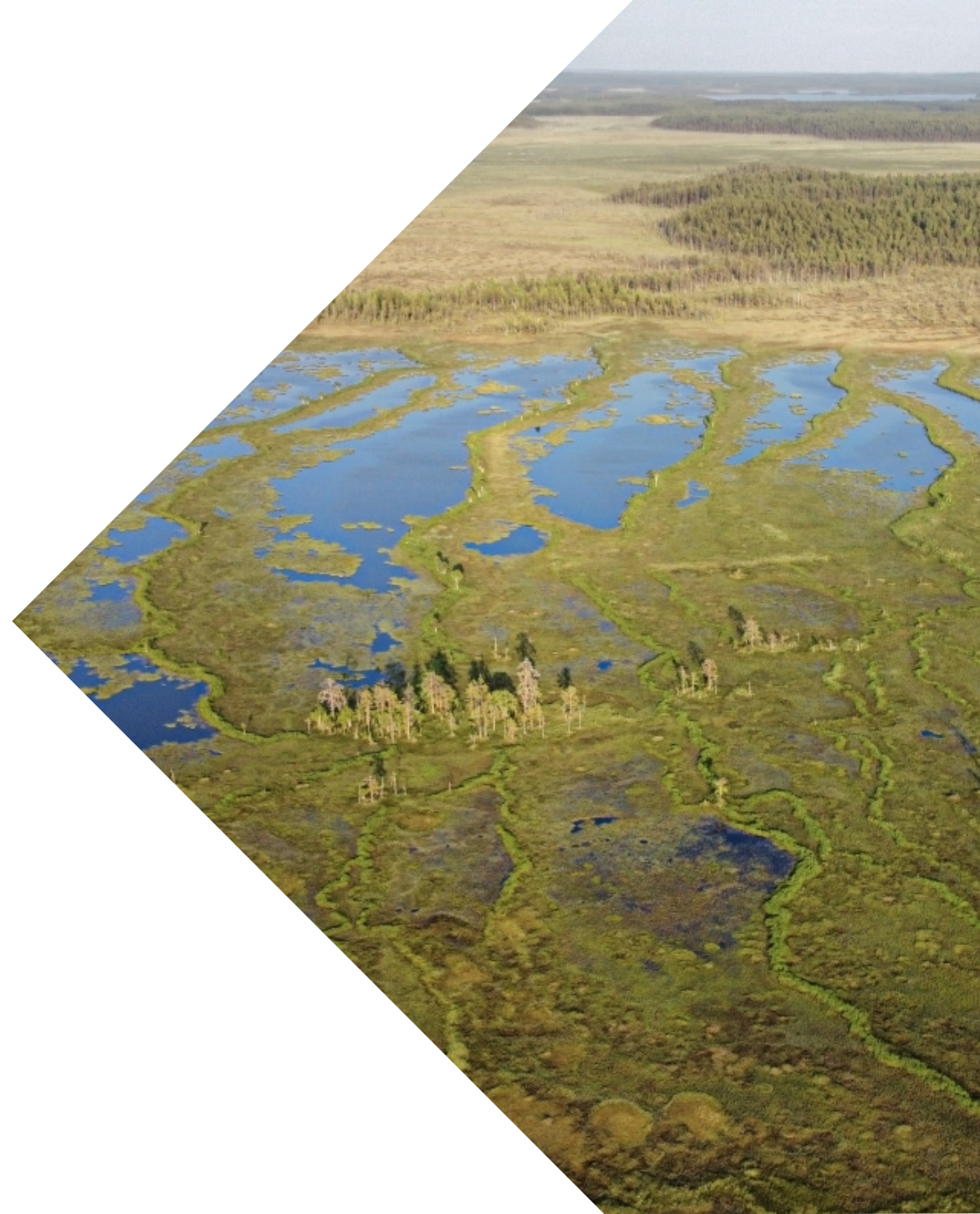
Nuorten ilmastotyön pilottia lähdettiin toteuttamaan Kiteen ja Juuan nuorisovaltuustojen kanssa.

- Toteutettiin toimenpidetyöpajat, jossa nuoret ovat ideoineet kuntien ilmastosuunnitelmiin 1-2 toimenpidettä.
- Hinku-työryhmiin on nimetty nuorisovaltuustojen edustajat.
- Tammikuussa 2025 järjestetään nuorten ilmastoaiheinen valokuvanäyttely Kiteellä ja Juuassa. Nuoret ovat saaneet tehtäväkseen kuvata arkeaan ja paikkakuntaansa ilmastomuutoksen näkökulmasta.
- Keväällä 2025 järjestetään ilmastokasvatuksen oppitunnit.
- Ilmastokasvatusta järjestetään lukiolle, yläkoululle ja varhaiskasvatukseen. Nuorten ilmastokyselyyn saimme vastauksia 692 kpl, jonka mukaan 68 prosenttia nuorista pitää tärkeänä, että nuorten mielipidettä kuunnellaan ilmastoasioista päätettäessä.

Toimenpide 3: Kestävää kasvua kiertotaloudesta

- Pohjois-Karjalan kiertotalouden tiekartan toteutus ja koordinointi.
- Hanke tukee Pohjois-Karjalan kuntia ja yrityksiä turvetuotantoalueiden jälkikäytön edistämiseksi teettämällä selvityksen Pohjois-Karjalan turvetuotantoalueiden jälkikäyttömahdollisuuksista.
 - Selvitys kohdistuu niille alueille, joille ei ole laadittu uudelleenkäyttö- tai ennallistamissuunnitelmaa.

Toteutus 1/2

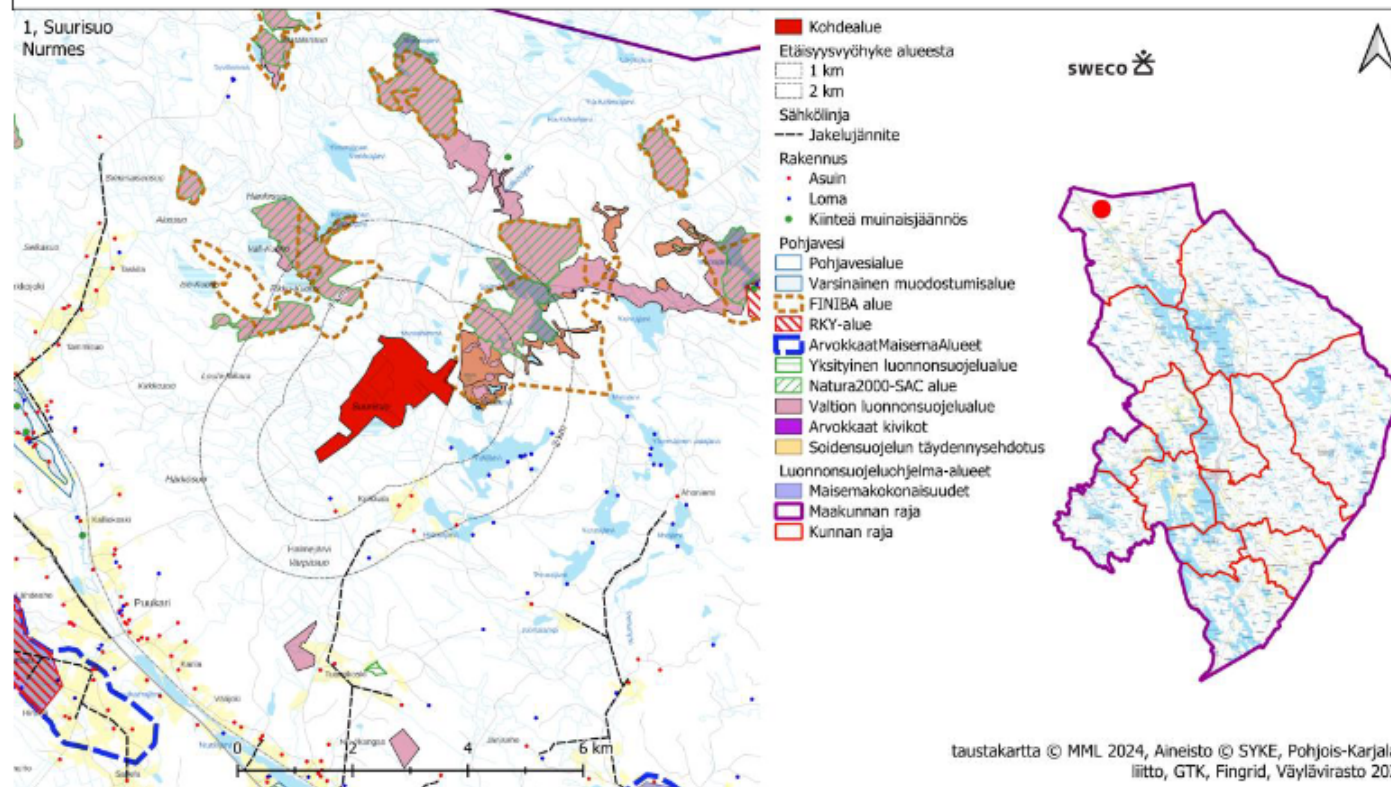
Entisten turvetuotantoalueiden selvitys

Selvitys valmistuu pian.

Sisältää 13 kohdekorttia, kattaen koko maakunnan. Suurin osa sijaitsee kuitenkin Keski-Karjalan alueella.

Kohteiden jatkokäyttömahdollisuuksia on yleispiirteisesti vertailtu kolmiportaisella asteikolla.

1. Suurisuo, Nurmes

taustakartta © MML 2024, Aineisto © SYKE, Pohjois-Karjala liitto, GTK, Fingrid, Väylävirasto 202

Sijainti	Kohde sijaitsee maakunnan pohjoisosassa Nurmeksen Valtimolla. Alueelta on etäisyyttä Valtimon keskusta noin 12 km ja Nurmeksen keskusta noin 32 km. Valtatie 6 ja rautatie sijaitsevat noin kuuden kilometrin etäisyydellä hankealueelta lounaaseen.
Rakennettu ympäristö	Vähäinen asutus on keskittynyt alueen kaakkoispuolelle Tulijärven rannoille ja läheisiin kyliin. Kilometrin vyöhykkeelle alueesta sijoittuu kaksi lomarakennusta. Kahden kilometrin vyöhykkeelle sijoittuu 11 lomarakennusta ja kolme asuinrakennusta. Lähialueilla on tiheä metsätieverkosto.
Luonnonympäristö	Kohteen ympäristö on pääosin ojitettua suoaluetta, jota kivennäismaa-alueet halkovat. Alueen koillispuolella sijaitsee FINIBA-alue. Natura

Toteutus 2/2

Pohjois-Karjalan kiertotaloustyö

- Olemme perustaneet yhteistyössä Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen kanssa **kiertotalouden yhteistyöverkoston**.
- Verkoston tavoitteena on edistää yhteistyötä ja Pohjois-Karjalan kiertotaloustavoitteiden toteutusta sekä seurata kiertotalouden tiekartan toimeenpanoa.
- Lisää tiedonvaihtoa, hyvien käytäntöjen jakamista, hankkeiden käynnistämistä ja maakunnan kiertotaloustyön tukemista.
- Verkostossa mukana yli 50 henkilöä eri organisaatioista. Mukana kuntia, yrityksiä, tutkimuslaitoksia, koulutusorganisaatioita sekä muita julkisen puolen toimijoita.
- Kokoontunut tämän vuoden aikana kaksi kertaa.

Circular Rural Regions 2024-2027

- CRR-pilottihanke tutkii kiertotalousratkaisuja maaseutualueilla hyödyntäen eurooppalaisia mallialueita. Olemme mukana kehittämässä strategisia toimintamalleja ja toteuttamassa kiertotaloutta osana EU:n Alueellista agenda 2030. Pohjois-Karjala toimii hankkeessa esimerkkinä saksalaisille partnereille tarjoten metsäbiotalousosaamista, kiertotalouden tiekartan ja vahvan sidosryhmäyhteistyön.

4. Vaikuttava ilmastoviestintä

- Perustetaan maakunnallinen ilmastovahtiverkkosivusto, joka kokoaa yhteen Pohjois-Karjalan ilmastotavoitteet, ilmastotoimenpiteet ja niiden seurannan kunnittain ja maakunnan tasolla.
- Sivustolla julkaistaan Pohjois-Karjalan kuntien ilmastosuunnitelmat, raportoidaan kuntien, kuntalaisten, kunnassa toimivien yritysten ja muiden kuntatoimijoiden ilmastotekoja sekä julkaistaan ilmastotavoitteisiin liittyviä tilastoja.
- Sivusto on linkitetty kaikkien maakunnan kuntien omille kotisivuille ja toimii maakunnan yhteisenä palveluna ilmastotoimien todentamiseksi ja raportoimiseksi.

Toteuma

Kyselyn pohjalta olemme lähteneet tukemaan kuntia ilmastoviestinnän arkipäiväistämisessä. Kohdistuu niin sisäiseen kuin ulkoiseenkin viestintään.

Ensi vuoden koulutus

Ilmastotyön seurannan ja viestinnän työkalu otetaan käyttöön 2025 aikana.

Kiitos!

Eetu Ahlberg, projektipäällikkö, eetu.ahlberg@pohjois-karjala.fi

POHJOIS-KARJALA
Maakuntaliitto